

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmae Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De errore negantium resurrectionem corporum. Cap. XXII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

dens nobilius est substantia: sed omne mouēs & regens substantiam est nobilius & actualius, & virtuosius substantia quam mouet & quam regit: ergo nullum tale est accidēs: sed talis est anima rationalis: ergo ipsa non est accidēs. Quod verò non sit forma à materia dependens, prius ostensum est. ¶ Possunt etiam vti ad destructionem dicti erroris ostensione, qua vti est quidam religiosus contra philosophum quendam, qui negabat animam esse immortalem. Aut anima, inquit, est mortalis, aut immortalis. Si anima mortalis est, & credis eam esse immortalem, nihil tibi inde prouenit incommodum. Si autem immortalis est, & credis eam esse mortalem, aliquid potest tibi inde venire incommodum: ergo melius est vt anima credatur esse immortalis, quam mortalis. Quia secundum Sapientem, si propositis duobus istius sit consecutiuum bonū, illius verò malum: magis est eligendum cuius consecutiuū est bonū, quā illud cuius consecutiuum est malū. Et iuxta verbū quod Tullius refert in lib. de Senectute, Catonē dixisse: Si anima mortalis est, qui credunt eam esse mortalem, non erunt post hanc vitam qui nos confundant de contraria opinione. Si verò sit immortalis, nos qui sumus huius opinionis poterimus eos confundere quia contrarię opinionis sunt. Et hæc cōtra dictum errorem sufficiat.

De errore negantium resurrectionem corporum. CAP. XXXI.

Sequitur de errore illorū qui negant corporum resurrectionem. ¶ Ad destructionem verò huius erroris, primo ponimus testimonia sacre scripturæ, deinde rationibus vtetur. Legitur Exod. 3. Deus patrum nostrorum, Deus Abraham & Deus Isaac, & Iacob misit me ad vos. Quo verbo vtitur Dominus Matth. 12. ad probationem resurrectionis subdens: Non est, inquit, Deus mortuorum, sed viuētiū. Gl. probat per hoc animabus bona vel mala quæ gesserunt recipient. item Iob 19. Scit quod redemptor meus viuēt, & in nouissimo die de terra surgenturus sum. Et eiusdē 35. Lignū habet spem, si præcisum fuerit, rursum virescit. Et Esa. 26. Viuēt mortui cui. Et Ezechiel. 27. Ego intromittam in vos spiritū, & viueris. Dan. 12. Multi de his qui dormiunt in puluere terræ euigilabunt. Ionæ 3. Si bleserit de corruptione vitam. 2. Machabe. 7. Rex mundi defunctos pro suis legib⁹ in æternæ vitę retributione suscitabit. Et in eodem: E. celo ista possideo, sed propter Dei leges hæc ipsa despicio: quoniam ab ipso me ea recepturum spero. Eiusdem

Iuste & religiosè de resurrectione cogitans. Matth. vii. Multa corpora mortuorum qui dormierāt, resurrexerūt. Io. 5. Procedēt qui bona fecerūt in resurrectionem vitam. Eiusdem 11. Scio quia resurget in resurrectione in nouissimo die. 1. Corinth. 6. Deus & Dominum suscitauit, & nos suscitabit per virtutem suā. Eiusdē 15. Si resurrectio mortuorum nō est, neque Christus resurrexit. ibidem: Inspiciens quod tu seminas nō viuificatur, nisi prius moriatur. Item in eodem: Omnes quidem resurgemus. Itē: Oportet corruptibile hoc induere incorruptionem. Et 2. Corinth. 4. Scientes quoniam qui suscitauit Iesum, & nos cum illo suscitabit. Ephes. 4. Donec occurramus omnes in virum perfectum, in menturam aetatis plenitudinis Christi. Philip. 3. Qui reformabit corpus humilitatis nostrae &c. 1. Thess. 3. Nolumus vos ignorare de dormientibus. Iac. 5. Aurum & argentum vestrum aruginauit, & arugo eorum in testimonium vobis erit, & manducabit carnes vestras sicut ignis. Erit ergo caro nostra in futuro. Act. 26. Quid incredibile iudicatur apud vos, si Deus mortuos suscitauit? Rationibus sic potest corporum resurrectio suaderi. Omnem iustitiam iudicis iusti in cuius terra multa sūt digna premio & supplicio, quem nec fallit ignorantia, nec prohibet impotentia, necesse est quandoque conuerti in iudicium: sed talis iudex Deus est, ergo eius iustitia quādoque cōuerteret in iudiciū. Sed hoc nō fit in praesenti vniuersaliter, quū mali floreat, & boni opprimantur: fiet ergo in futuro, & reddet Deus unicuique prout meruerit. Ergo hominibus qui sibi seruerūt, mercedem reddet, quod fieri nō potest nisi ipsi resurgāt. Tali argumento vsus est Barnabas ad probandam resurrectionem philocephis qui erant Roma: vt legitur in libro Clemētis. Iustum est, inquit, quemlibet seruientem alicui remunerari, & inde vt prius. Si quis tamen dicat homines posse remunerari in animabus sine corporum resurrectione, non valet responsio. Quum enim anima sine corpore homo non sit, nec remuneratio animae sine corpore est remuneratio hominis. Praeterea cū homo seruerit Deo & corporalibus operibus, & spiritualibus, & non minus Deus sit liberalis remunerando, quā homo seruendo, vtrique modo & in corpore & in anima debet remunerari. Item similitum meritorum apud eundem iudicem similis debet esse remuneratio. Ergo cum Christus seruendo patitur in corpore & anima meruerit in corpore & anima remunerari: alij similiter Deo seruientes similem remunerationem merentur. 1. Cor. decimoquinto: Si resurrectio mortuorum non

est, neque Christus resurrexit. Item in Psal. Nūquid enim vanē
 construisti omnes filios hominū: Vanē siue frustra sunt cōsti-
 tuti, si participes nō sunt beatitudinis, si moriūtur nō resurre-
 cturi. Præterea si corpus animæ compatietur: quare non conre-
 gnabit & glorificabitur? Item quum anima naturaliter appetat
 esse in corpore quod ostēdit, dolor qui in separatione & omnis
 appetit⁹ naturalis imperfecta animæ beatitudine debeat imple-
 ri, corpus tradetur ei, sine quo appetit⁹ eius naturalis nō imple-
 retur. Præterea a quum constat animæ perpetuē nō sufficere orga-
 nū, necessārio corruptibile ex prima ordinatione corpus huma-
 num non fuit tale: ergo quum per Christum restauratio perfe-
 cta fiat, perpetuum corpus animæ tradetur: fiet ergo resurrectio
 corporum. ¶ Item quū aliquæ actiones corporales sint merito-
 riæ, vt opera misericordiæ, de quibus legitur Matt. 25. caro sicut
 socia animæ est in merito: sic socia debet esse eius in præmio: &
 ex quo partem prætij soluit, partē debet habere lucri: quod non
 erit, nisi caro resurgat, ergo ipsa resurget. Item corpus humanū
 finis est cæterorum corporum: ergo quum inter cæterā corpora
 quadam habeāt esse perpetuum, corpus humanum habiturum
 est esse perpetuum. Finis enim melior est his quæ sunt ad finē
 quod autem est diuturnius, melius est. Itē corpora quæ habent
 esse perpetuū: habent illud ex Dei bonitate, & ad creaturæ vti-
 litatem, non ad vtilitatem Dei, quum ipse bonorum nostrorū
 non egeat, nec ad vtilitatem creaturæ purē corporalis, quū illa
 nullius boni sit perceptiua. Item non principaliter ad vtilitatem
 creaturæ purē spiritualis, cum illa creatura corporali nō egeat:
 ergo ad vtilitatem creaturæ partim spiritualis & partim corpo-
 ralis, quæ nō videtur esse nisi homo. Si verò aliquæ creaturæ cor-
 porales propter hominem habēt esse perpetuum: multo fortius
 homo habiturus est esse perpetuū. Item aut corpus humanum
 se habet solum ad animam vt organum ad tempus necessāriū,
 aut non. Si primo modo, quæ causa est, q̄ anima tantum doceat,
 quum illud organum graue & onerosum separatur ab ea quod
 non est amplius ei necessāriū: quis sapiens doceat cū à nauis erit
 ad portum securū: Si verò non se habet vt organum solum, sed
 vt materia cū qua anima perficit speciem vnā rerū & creatu-
 ram nobilissimā: cum creaturæ minus nobiles esse perpetuum
 habeant, homo etiam esse perpetuum habiturus est. Itē quum
 anima rationalis habeat aliquas vires quæ sine corpore non
 possunt perfici, vt pri⁹ ostēsum est: aut ipsa nō perficietur omni-
 no in futuro, aut corpus ei iterū vnietur. ¶ Itē duæ causæ vnio-

nis anim
 vt per ap
 stis glori
 vix aru
 riorem n
 bus col
 bonū cor
 De prim
 mine, soe
 De errore

S Equi
 S hie v
 Cui erro
 tatem ef
 rerunt es
 quā ad
 Christian
 ctu malo
 quare er
 prouiden
 modi eri
 ne corū
 tiendo, q
 & lapidū
 rū vel pa
 numerus
 merus. Si
 quum in
 quid mir
 ad regnu
 onunt? Q
 mirum si
 num, cū f
 iustitā per
 ni. Mat. 7
 sa viā qu
 Quod a
 sunt
 Pa 2 s
 lens corp

nis animæ ad corpus assignantur à Gregorio Nazianeno: vna, vt per agones certaminū quæ ei insunt aduersus terrena, celestis gloriæ hereditatem acquirat, & sicut aurum igne præsentis vitæ arumarum probetur examine. Alia causa est, vt hæc deteriorē naturam corporis secū trahat ac sursum supernis sedibus collocet: vnde vna causa vnionis eius est bonū animæ, alia bonū corporis: vtraque autē causa requirit vt corpus resurgat. De prima pater. Iustū est enim vt caro quæ fuit socia in certamine, socia etiā sit in gloria. De secunda idem manifestū est. De errore illo, qui dicit vnumquemque posse saluari in sua fide vel lege.

CAPVT XXIII.

Sequitur de errore illo, qui ponit vnumquēque saluari in sua fide vel lege, ex quo credit eam esse bonam & Deo placentē. Cui errori occasionem dedit quòd cogitauerunt tantam paucitatem esse saluandorum, si soli Christiani boni saluaretur. Dixerunt enim: Quum Deus non sit minus pronus ad miserandū quàm ad puniendum, quomodo tam pauci saluabuntur, scilicet Christiani, & illi non omnes, sed solū boni, qui pauci sunt respectu malorū? Multitudo etiā Iudeorum & gentiliū damnabitur: quare ergo Dei misericordia tantā multitudinem creauit, quū prouideret eam damnandam? Et dicendum est contra huiusmodi errorem, quòd nō est mirū, si pauci sint saluandi cōparatione corū qui sunt dānandi: viliorū enim semper est maior multitudo, quā pretiosorū: vt ferri & plumbi, quàm auri & argenti: & lapidū communiū, quàm gemarum: & quereuū, quàm cedrorū vel palmārū. Et maior est aceruus paleę quā grani, & maior numerus stultorū quā sapientiū. Ecc. 1. Stultorū infinitus est numerus. Sic multi sunt vocati, pauci verò electi. Mat. 20. Præterea quum in tāta multitudine hominū pauci sint reges tēporales: quid mirū si pauci habitari sunt regnū caeleste? Itē quum pauci ad regnum calorum venire curent: quid mirum si pauci perueniant? Quomodo enim peruenient, si peruenire nolunt? Itē quid mirum si pauciores ascendant in celū, quā descendant in infernum, cū facilius sit descendere quàm ascendere? Et sic pauciores intrāt per angustā portā paradisi, quàm per latam portā inferni. Mat. 7. Intrare per angustā portā: quia lata est porta & spatio sa via quæ ducit ad perditionē, & multi sunt qui intrāt per eā. Quod angusta porta & arcta via quæ ducit ad vitam, & pauci sunt qui inueniunt eam.

FALSA S dicti erroris, sic potest manifestari. Si aliq; volens corporaliter ambulare, nollet præuidere vitæ pericula cum